Vraag en Ondersteuningsmatrix.
Versie: 19-6-2018

Leerlingen stellen onderwijsvragen aan de school.
Deze vragen kunnen meer of minder complex zijn.
De school geeft antwoord op deze vragen in de vorm van ondersteuning.
Deze ondersteuning kan meer of minder intensief zijn.
Het ligt voor de hand, dat een leerling met een zeer complexe onderwijs(zorg) vraag, zeer intensieve ondersteuning behoeft.
In de Vraag en Ondersteuningsmatrix worden de vragen en ondersteuning gekoppeld aan de ontwikkelingsgebieden.
Uitgangspunt is de vraag van de leerling en daarna de ondersteuning die de leerling nodig heeft en de school kan bieden op de vijf ontwikkelingsgebieden.
Dit wordt hieronder nader uitgewerkt.

Onderwijsvragen.
De mate van complexiteit van de onderwijsvraag, wordt in vier soorten vragen onderscheiden:
1. Onderwijsvraag; een leerling heeft geen problemen en volgt gewoon de lessen van elke dag.
2. Vraag om extra aandacht; een leerling vraagt extra aandacht omdat het soms te snel gaat en soms te langzaam.
3. Speciale onderwijs(zorg) vraag; een leerling met een extra cognitieve – of sociaal – emotionele onderwijsvraag en daarnaast een zorgvraag voor persoonlijke begeleiding en verzorging.
4. Zeer speciale onderwijs(zorg) vraag; een leerling met een extra cognitieve en sociaal-emotionele onderwijsvraag en een zorgvraag voor meer persoonlijke begeleiding en verzorging.

Ondersteuningsniveaus.
De mate van intensiteit van de ondersteuning, wordt in vier niveaus van ondersteuning onderscheiden:
<u>1. Leerlingen met een onderwijsvraag (Basisondersteuning).</u>
Dit zijn leerlingen, die zonder extra ondersteuning het "gewone" leerprogramma zonder onderbrekingen kunnen volgen. Indien het onderwijs goed ingericht is, ondervinden deze leerlingen geen problemen.

<u>2. Leerlingen met een speciale ondersteuningsvraag (Basisondersteuning Plus).</u>
Dit zijn leerlingen, die naast het basis programma ook extra ondersteuning nodig hebben, maar met kleine aanpassingen van handelen of met gebruik van hulpmiddelen het "gewone" leerprogramma weer kunnen volgen. Zij hebben genoeg aan de extra ondersteuning, die een school zelf kan bieden. Deze leerlingen kunnen met behulp van de basisondersteuning plus het onderwijs volgen.

<u>3. Leerlingen met een specifiek ondersteuningsvraag, die de school (nog) niet kan leveren (Extra Ondersteuning).</u>
Dit zijn leerlingen, die naast ondersteuning van de school ook ondersteuning nodig hebben van een samenwerkingsverband. Zij kunnen vaak op onderdelen het reguliere programma niet volgen of er zijn omgevingskenmerken, die nadelig werken op het schoolpresteren. Deze leerlingen krijgen ondersteuning vanuit de school.

<u>4. Leerlingen met een zeer specifieke ondersteuningsvraag (Extra Ondersteuning Plus).</u>
Dit zijn leerlingen, die ondersteuning nodig hebben van meerdere externen, vanuit het samenwerkingsverband, de zorg, etc. Vaak zal er voor deze leerlingen extra facilitering nodig zijn om de opvang in reguliere scholen mogelijk te maken. Deze leerlingen krijgen van het samenwerkingsverband een uitgebreider arrangement. Deze leerlingen krijgen ook ondersteuning van externen.

De ondersteuning wordt aangeboden in de vorm van arrangementen.
Deze arrangementen kunnen zijn: incidenteel, langdurig, intensief en zeer intensief.
Daarnaast kunnen ze individueel of collectief worden aangeboden.

Definitie van een arrangement.
Een onderwijsarrangement is een interventie of voorziening, die naast het regulier onderwijs wordt uitgevoerd om leerlingen met uiteenlopende speciale onderwijs en eventueel zorgvragen adequaat te begeleiden. De basisondersteuning schiet voor deze leerlingen vooralsnog tekort.
Deze arrangementen, aangeboden binnen de basisondersteuningplus en extra ondersteuning, kunnen licht en kortdurend van aard zijn of langdurig en mogelijk (zeer) intensief zijn.
De arrangementen worden door de school, het bestuur of samenwerkingsverband (bovenschoolse arrangementen) georganiseerd.

Ontwikkelingsgebieden.
De vragen en ondersteuning hebben betrekking op vijf ontwikkelingsgebieden, te weten:
1. Leren; de cognitieve ontwikkeling, zoals de vakken taal en rekenen.
2. Gedrag; de sociaal-emotionele ontwikkeling, zoals een programma omgaan met gedrag.
3. Werkhouding; ontwikkeling van de taakgerichtheid.
4. Fysieke gesteldheid; de motorische ontwikkeling.
5. Thuissituatie; de ontwikkelingen thuis.

Een combinatie van gebieden is mogelijk.

Vraag en Ondersteuningsmatrix.

Hier wordt de Vraag en Ondersteuningsmatrix gepresenteerd.
De vragen, ondersteuningsniveaus en ontwikkelingsgebieden worden nu aan elkaar gekoppeld.
In de cellen worden voorbeelden gegeven van hoe onderwijsvragen worden beantwoord in de vorm van arrangementen voor de verschillende niveaus op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Niveaus /gebieden	**1. Leren**	**2. Gedrag**	**3. Werkhouding**	**4. Fysiek gesteldheid**	**5. Thuissituatie**
Basisondersteuning	1.1. Vraag: Een leerling draait zonder problemen mee in de groep. Ondersteuning: Een leerling werkt in de methodes voor taal en rekenen voor de gehele groep.	1.2. Vraag: Een leerling draait zonder problemen mee in de groep. Ondersteuning: Een leerling doet mee met b.v. PBIS voor de gehele groep.	1.3. Vraag: Een leerling draait zonder problemen mee in de groep. Ondersteuning: Een leerling doet mee met b.v. Taakspel voor de gehele groep.	1.4. Vraag: Een leerling kent geen fysieke problemen. Ondersteuning: Een leerling doet mee met lichamelijke oefeningen en andere spelmomenten.	1.5. Vraag: Een leerling kent geen problemen thuis. Ondersteuning: Er worden voortgangs-besprekingen gehouden met de ouders twee maal per jaar.
Basisondersteuning Plus	2.1. Vraag: Een leerling heeft extra aandacht nodig bij het leren van rekenen. Ondersteuning: Een korte gerichte individuele begeleiding (remedial teaching) van een leerling die extra aandacht krijgt bij rekenen.	2.2. Vraag: Een leerling heeft extra aandacht nodig bij het omgaan van zijn gedrag. Ondersteuning: Een groep leerlingen wordt enige tijd, tussen vier en acht weken, extra begeleid, middels een korte gerichte groep SOVA training.	2.3. Vraag: Een leerling heeft extra aandacht nodig bij het uitvoeren van opdragen leer – en ontwikkelingstaken. Ondersteuning: Een leerling wordt enige tijd, tussen vier en acht weken, extra begeleid, middels een korte gerichte werkhoudingsprogramma b.v het DOG Project.	2.4. Vraag: Een leerling die in een rolstoel zit of een leerling die spastisch is en gebruik maakt van een rollator. Ondersteuning: Een leerling in een rolstoel wordt twee keer per week extra begeleid bij enkele schoolse activiteiten, zoals gymnastiek.	2.5. Vraag: Een leerling heeft tijdelijk problemen in zijn thuissituatie. Ondersteuning: Met de leerling wordt een aantal gesprekken gevoerd door b.v. de intern begeleider, orthopedagoog en/of maatschappelijk werker. Deze vinden onder schooltijd plaats.
Extra ondersteuning	3.1. Vraag:	3.2. Vraag:	3.3. Vraag:	3.4. Vraag:	3.5. Vraag:

	Een leerling heeft moeite met het leren van taal. Hij loopt minimaal een jaar achter in zijn cognitieve ontwikkeling vergeleken met de rest van de groep. <u>Ondersteuning:</u> Voor deze leerling wordt een OPP en een eigen leerlijn voor taal opgesteld. Hierin wordt de ondersteuning uitgestippeld. Elk half jaar vindt evaluatie plaats. De ouders zijn hierbij actief betrokken.	Een leerling heeft moeite met het omgaan van zijn gedrag. <u>Ondersteuning:</u> Een leerling wordt langdurig, ongeveer een half jaar, begeleid in het omgaan met zijn gedrag. Er wordt een specifiek programma gebruikt hiervoor. Dit kan zowel binnen als buiten de groep plaatsvinden.	Een leerling heeft moeite taakgericht te werken. <u>Ondersteuning:</u> Een leerling wordt geruime tijd, tussen vier en zes maanden, extra begeleid, middels een gericht werkhoudingsprogramma.	Een leerling die in een rolstoel zit of een leerling die spastisch is en gebruik maakt van een rollator. Hij moet af en toe verschoond worden en medicijnen worden toegediend. Hij heeft daarnaast moeite met het leren van taal en rekenen. <u>Ondersteuning:</u> Een leerling die spastisch is wordt vier keer per week apart begeleid bij meerdere schoolse activiteiten.	Een leerling heeft langdurige problemen in de thuis situatie. <u>Ondersteuning:</u> Met de leerling en de ouders wordt een begeleidingstraject gevoerd door b.v. Orthopedagoog, maatschappelijk werker en psycholoog. Deze vinden onder en na schooltijd plaats.
Extra ondersteuning Plus	4.1. <u>Vraag:</u> Een leerling met een verstandelijke beperking heeft zeer veel moeite met het leren van taal en rekenen. Hij loopt enige jaren achter in zijn cognitieve ontwikkeling vergeleken met de rest van de groep. <u>Ondersteuning:</u> Een leerling met een Downsyndroom wordt de gehele week begeleid door een onderwijsassistent.	4.2. <u>Vraag:</u> Een leerling heeft zeer veel moeite met het omgaan van zijn gedrag. <u>Ondersteuning:</u> Een leerling ontvangt ambulante begeleiding vanuit het samenwerkingsverband of bestuur (expertise centrum). Deze begeleiding wordt uitgewerkt in een begeleidingsplan.	4.3. <u>Vraag:</u> Een leerling heeft zeer veel moeite taakgericht te werken. <u>Ondersteuning:</u> Een leerling wordt langdurig tussen zes en een jaar, extra begeleid, middels een intensief werkhoudingsprogramma.	4.4. <u>Vraag:</u> Een leerling die in een rolstoel zit of een leerling die spastisch is en gebruik maakt van een rollator. Hij moet af en toe verschoond worden en medicijnen worden toegediend. Hij heeft daarnaast zeer grote moeite met het leren van taal, rekenen en omgaan met zijn gedrag.	4.5. <u>Vraag:</u> Een leerling heeft structurele problemen in de thuissituatie. <u>Ondersteuning:</u> Met de leerling en de ouders wordt een intensief begeleidingstraject gevoerd door b.v. Orthopedagoog, maatschappelijk werker en psycholoog. Deze vinden onder en na schooltijd plaats.

				<u>Ondersteuning:</u> Een leerling, die spastisch is, wordt bijna de gehele week apart begeleid bij meerdere activiteiten.	

Bijlage 2: Vraag en Ondersteuningsmatrix (leeg).

Niveaus /gebieden	**1. Leren**	**2. Gedrag**	**3. Werkhouding**	**4. Fysiek gesteldheid**	**5. Thuissituatie**
Basisondersteuning	1.1. Vraag: Ondersteuning:	1.2. Vraag: Ondersteuning:	1.3. Vraag: Ondersteuning:	1.4. Vraag: Ondersteuning:	1.5. Vraag: Ondersteuning:
Basisondersteuning Plus	2.1. Vraag: Ondersteuning:	2.2. Vraag: Ondersteuning:	2.3. Vraag: Ondersteuning:	2.4. Vraag: Ondersteuning:	2.5. Vraag: Ondersteuning:
Extra ondersteuning	3.1. Vraag: Ondersteuning:	3.2. Vraag: Ondersteuning:	3.3. Vraag: Ondersteuning:	3.4. Vraag: Ondersteuning:	3.5. Vraag: Ondersteuning:
Extra ondersteuning Plus	4.1. Vraag: Ondersteuning:	4.2. Vraag: Ondersteuning:	4.3. Vraag: Ondersteuning:	4.4. Vraag: Ondersteuning:	4.5. Vraag: Ondersteuning: